

REBBIEGHA U ŻGHOŻIJA

Daħlet ir-rebbiegħa !

Twarrad il-ħajja f'dik iż-żiffa tajba u qawwiya li donnha gejjja mill-bogħod. Il-lum donnha aktar tididi x-xemx wara il-qagħad u d-dieqa tax-xitwa: dieb is-shab mis-sema libieni, kaħlani u ċar daqs mera.

Ward ħelu, xbiha ta' kull sbuħija, iżewwaq il-kisja għam-miexa tal-ħidura, u il-ġonna li għal xhur kienu għorwiena u imħarbita jsiru ġmiel wiehed, fwieħa waħda: għaxqa ta' kull minn jarahom.

Mis-sigar, li rahhsu u tellgħu ix-xuxa lewn it-tama, fejn reġgħet il-ħajja, jitlea fl-ġholi it-tpespis u it-tisfir ta' elf għasfur li ġew mill bogħod għal bejta kennija u għaziża. Mill-masgar jidwi żanzin ħelu ta' naħal, li kollha biezla u mogħtija għax-xogħol jerdgħu in-nwar; fil-waqt li l-farfett jittajjar bla mistrieħ kollu kburi bil-lwien ta' ġwenħajh.

Il-ħawwief, bil-qtajja geġwiġija. jintefgħu l-hawn u l-hemm bħal sajjetti. Il-bilbla mitlufa f'ikħal tal-Hallieq tinħall go l-ġhana, titfa...titfa ward ta' ġhana li jħenni, li jgħaxxaq, li jfakkar...

Fl-għelieqi jidwu għanjet ferħana mad-daqqa tas-suffara ta' xi żenzill u xi xbejba raħlija, li fuq il-qortin jirgħu in-nghaġ u l-ħrief li jagħtu bir-ras u jaqbzu bħal kieku jizfnu. Fuq il-bejt tal-barumbara il-ħamiam iwaqwaq lix-xemx fil-ġholi.

F'din id-dija tar-rebbiegħa id-djar jintlew bil-ward, ifaq-qgħu bid-daħq, jiddawru b'titjir, b'ġhana, bi ħidura. Jifraħ il-bidwi xħin jara il-qamħ jixxettel, iħaddar, jissahħaħ mal-fewġiet, u ma johlomx ħlief b'ġid u barka.

Għanja fuqana tittajjar minn kull naħa minn kull ħlieqa għal Hallieq, u r-rebbiegħa taħkem f'dan il-ġmiel li jgħaxxaq, f'din iż-żoġħiżija li ssejjah lil kullħadd bħal kieku għal għors.

* * *

Din il-qawwa tal-ħolqien bid-daħqa tiegħu, bil-ġmiel tiegħu, bil-ħajr tiegħu timliena bil-ħajja, u tgħollina l-fuq bil-ħsieb, b-imħabbatna, b'qalbna kollha. Jiġi l-lewn go wiċċna, tissahħaħ il-ħarsa tagħna, u qalbna teħles mit-toqol tad-dieqa.

Kull żaġħżuġħ iħoss ix-xewqa ta' ħajja għolja, sabieħa ta' xogħol, ta' ġid, ta' barka għal bnedmin kollha. U f'din ix-xewqa utieqa, kollha kemm hi taż-żgħażagħ, tbiegħed minn-hom il-ħsieb ta' tmiem il-ħajja.

Kollox ifuħ, kollox iġħanni fir-rebbiegħa: kollox daħq, kollox hena fiż-żoġħiżija. Rebbiegħa żoġħiżija tas-sena; żoġħiżija rebbiegħa tal-ħajja.

L-għelieqi jiddandnu b'libsa sabieħa, għammiexa, fewwieħa; iż-żagħżagħ dejjem iżanznu, dejjem igeddu l-lewn. Għanja tirtefa mill-holqien imħabba kbira minn qalb kbira titla' il-fuq miż-żgħażagħ. Mhux ir-rwiefen, mhux xita bla heda, l-anqas tempesti: mhux dwejjaq, mhux niket, l-anqas għali. Id-dmugħ iġelben minn għajnejn iż-żgħażuġ, imma biss imqanqal mill hena imxerrda fuq qalbhom.

Kollox malajr jintesa, kollox malajr jinħafer; u tifikriet ferrieħa jittajru ġo mohħom u jekk tiġi xi waħda mohbija b'xi daqsxejn niket malajr tegħreq ġo l-hena, u tkun biex isalihah iżjed il-qalb għax-xoġhol ta' tieba ta' ġid, ta' barka.

Il-fuq! il-fuq! hi l-għajta taż-żgħażagħ qalbiena bħal kavalieri tal-qedem; il-fuq! il-fuq! xejn m'hu għalina li l-iġbla huma kollha blat, xewk, u għollieq! Minn hu dak li hemm quddiemek? Jekk hu bniedem aħna għandna nimxu iżjed il-fuq! iva il-fuq,

helsien mir-rbit tad-dinja
mill-gerq u mit-taqdir? (DUN KARM)

inkella l-mewt.

* * *

Iva, żgħażagħ, sabieħ hu dan il-ħsieb tagħkom. Iva il-fuq! bla dewmien! Ma nħallux dak li hu tal-lum għal għada: il-ħajja hi qasira; ma hemmx żmien x'nitilfu.

Imma kemm jinħtieġ li wieħed jara sewwa qabel ma jimxi qabel ma jagħmel! (Iż-żagħżagħ ma jafux jistennew: ma jridux ix-xemx tintefa u tinħeba wara l-mewġ biex jiġi l-għada, imma jriduha ddr għax-xefaq tal-mixraq bla ma tinzel. Il-ħtieġa tax-xoġhol tagħhom, iġġerrihom, iġġorrhom. U kemm il-darba ġirja twila tidbiddel f'waqa' kbira u ta' malajr.

Jinħtieġ ukoll li l-ħsieb tagħkom ikun kollu tajjed u safi, li tqimu dejjem il-virtù; u kif April iġħatti l-art bil-ward hekk ukoll l-April tal-ħajja jrabb i f'ruħkom il-ward tal-imħabba tajba. Għax bħal ma' x-xmajjar jinxfu bla widien, hekk ukoll il-ħajja issir kollha niexfa u bla dija jekk ma tkunx imżejna bil-virtù.

Il-virtù hija r-rebbiegħa tal-ħajja, rebbiegħa li ma tafx ir-rwiefen tax-xitwa, għaliex wara li tkun warrdet fiż-żmien terġa tiftaħ qawwiya u għal dejjem taħt smewwiet aktar sbieħ:

Għax tgħaddi, tmur il-fewġa;
fil-gonna l-ward jitbiel;
tinħall fix-xita s-sħaba,
ta' xejn ma jibqa' ħiel;
taħrab kull tama sbejħa
fl-aħħar minn qalb kullhadd,
biss tal-imħabba safja
il-għanja ma tmut qatt (DUN KARM)

ANT. BUTTIGIEG